

Kennis van Zang en Keurtechniek Spanish Timbrado's COM 2002.

INLEIDING

Deze module is bijna letterlijk overgenomen uit de standaard voor Spanish Timbrado's van de COM 2002. Het bestaat uit vier aandachtsgebieden. Algemene kennis, de zangkanarie spaanse timbrado, waardering van de zang, een beoordelingsschema en algemene normen ten behoeve van de keuring en is daarmee is een zeer volledige uitleg over de zang, de keuromstandigheden en interpretaties bij een beoordeling van de zang.

I – ALGEMENE KENNIS

1.- Uitgangspunt

Het eerste dat we horen als een vogel lucht uit zijn longen perst via de sarynx, is een serie klanken die ontstaat door het vibreren van de siringuale membranen. Deze klanken kunnen perfect weergegeven worden in een muzikaal schema, met de tekens en het muzikale notenschrift dat we gebruiken bij reguliere muziek. Al zingende wordt een melodie gecomponeerd, er ontstaat muziek, want de klanken voldoen aan de drie kenmerken die kenmerkend zijn voor muziek namelijk: ritme, melodie en harmonie. Tegelijkertijd kunnen we in de zang onderscheid maken en duidelijk het verschil horen, tussen de fonetische klanken, de klinkers en de medeklinkers die de verschillende muzikale componenten vormen of de toeren waaruit de zang is opgebouwd.

Daarom hechten we waarde aan de volledige kennis van beide componenten die essentieel zijn voor de zang van de kanarie: de karakteristieken die fysiek het geluid dirigeren en van de muziek als samenstel van klanken. De kennis over die onderwerpen helpt ons om de uitleg bij de keurschema's beter te begrijpen en een meer brede algemene kennis te ontwikkelen die ons helpt om beter begrepen te worden door de Timbrado liefhebbers.

Om te beginnen, wanneer we een kanarie horen zingen, horen we klanken die in principe goed of slecht kunnen zijn, naarmate ze muzikaler of melodieuser zijn, of simpelweg een geluid vormen. Omdat dit het eerste verschil is dat we horen tussen klanken, is het noodzakelijk om te analyseren waaruit dit verschil bestaat. We moeten bekennen dat het verschil theoretisch niet erg duidelijk is, want soms kan een muzikale klank in ons gehoor klinken als een geluid en soms kan een geluid muzikale kwaliteiten bezitten, als het bijvoorbeeld geassocieerd wordt met andere klanken. In het algemeen echter, kunnen we stellen dat het fundamentele verschil tussen geluid en een muzikale klank ligt in het feit dat bij muzikale klanken de tonaties herkenbaar zijn en dat de vibraties een zekere regelmaat kennen. Bij geluid echter zijn de vibraties onregelmatig en zijn de toonhoogten niet te herkennen.

2.- De klank.

Een klank is de sensatie die in het gehoor ontstaat door het vibreren van de membranen, voortgebracht door bijvoorbeeld verplaatsing van lucht. Daaruit valt te concluderen dat een lichaam alleen een klank kan voortbrengen, als het in staat is om te vibreren. Om een klank te verplaatsen door middel van geluidsgolven is het noodzakelijk dat er een transport kan plaatsvinden: in een vacuum of in het luchtledige worden klanken niet verplaatst. De snelheid van het geluid hangt af van de elasticiteit van het transportmedium. Omgeven door lucht bij een temperatuur van 0° C heeft geluid een snelheid van 331 meter per seconde en die snelheid stijgt met 0,6 meter per seconde bij elke stijging van de temperatuur met een graad. Deze geluidsgolven verplaatsen zich met lucht, brengen ons gehoortimpaan in beweging door ons interne gehoor binnen te

dringen, waar vervolgens zenuwen gesitueerd zijn die de geluidsgolven overbrengen naar onze hersenen alwaar wij direct de informatie ontvangen over hetgeen wij horen. Deze geluids vibraties, in het harmonische geheel dat we registreren tesamen met de intensiteit van het geluid, identificeren de karakteristieken en de afkomst van de klank. Met betrekking tot de fysische aspecten van het geluid, kunnen we zeggen dat de klank manifest wordt door vibrerende energie en door de sensatie van het gehoor, terwijl de wijze waarop vibraties zich manifesteren gelimiteerd is. De simpele harmonische beweging van een vibrerend object verplaatst de elastische omgeving en veroorzaakt zo een serie van samendrukkingen en bewegingen die zich verwijderen van de bron van het geluid. Deze turbulentie veroorzaakt een golfbeweging die, naast een zekere snelheid, over eigenschappen beschikt als reflectie, refractie, interferentie en diffractie.

1. Reflectie is het akoestische fenomeen dat de golven, als ze in hun beweging een voorwerp ontmoeten met een grote dichtheid, weerkaatsen of van richting veranderen.
2. Refractie is het akoestische fenomeen waarbij de geluidsgolven van bewegingsrichting veranderen, als ze een medium van een afwijkende dichtheid tegenkomen.
3. Interferentie is het akoestische fenomeen waarbij een gelijktijdige werking van twee bewegingen plaatsvindt die elkaar belemmeren of versterken.
4. Diffractie is het akoestische fenomeen waarbij de geluidsgolven buigen wanneer ze de rand van een obstakel passeren.

Al deze akoestische fenomenen, die ontstaan uit de karakteristieken van het medium die de geluidsgolven produceert, kunnen de originele kwaliteiten van de klank veranderen en de originele perceptie van de klank verstoren.

3.- Kwaliteiten van het geluid

Het geluid heeft drie kwaliteiten: toon, frequentie of hoogte, intensiteit en klankkleur (timbre) of kwaliteit.

1. De toon is de kwaliteit van een klank die ons in staat stelt om een diepe klank te onderscheiden van een scherpe klank, en die ontstaat door de grotere of kleinere snelheid waarmee de vibraties in de tijd worden voortgebracht. Hoge frequentie veroorzaakt een scherpe toon, een lage frequentie veroorzaakt een diepe toon. Het menselijke gehoor echter, kan alleen die geluiden ontvangen waarbij de frequentie ligt tussen 20 en 20.000 vibraties per seconde, oftewel, een dozijn octaven. In de muziek gebruikt men "toon" voor de grootste afstand tussen twee opeenvolgende noten, met uitzondering van de kleinste afstand die wordt aangegeven tussen twee opeenvolgende tonen, ook wel halve tonen genoemd en gelegen op de muziekladder tussen MI en FA en tussen SI en DO.
2. Intensiteit is de kwaliteit die ons in staat stelt om een harde klank te onderscheiden van een zachte klank, afhankelijk van de hoeveelheid geluidsgolven. Een grotere hoeveelheid geluidsgolven geeft een harde klank en vice versa. Echter, het menselijke gehoor is niet in staat om een klank te ontvangen als de hoeveelheid geluidsgolven lager zijn dan een bepaald minimum niveau. Het minimum aantal geluidsgolven wordt aangeduid als de "gehoorgrens". Als het aantal geluidsgolven enorm toeneemt, gaat de ontvangst gepaard met gevoelens van pijn. Het maximale aantal geluidsgolven dat het menselijke gehoor kan opnemen wordt aangeduid als de "pijngrens van het gehoor". We moeten dus onderscheid maken tussen de intensiteit waarmee het geluid geproduceerd wordt en de intensiteit van de ontvangst. De eerste hangt af van het aantal, dat geproduceerd wordt en de tweede is afhankelijk van de scherpheid van ons gehoor, de intensiteit van het aantal geluidsgolven en natuurlijk ook van de afstand ten opzichte van de geluidsbron.

3. Van de klankkleur, de timbre, kunnen we zeggen dat deze ons de mogelijkheid biedt om vast te stellen dat dezelfde tonen afkomstig zijn van verschillende instrumenten. Met andere woorden, de timbre stelt ons in staat om gelijke klanken van verschillende instrumenten van elkaar te onderscheiden op basis van de complexiteit van de vibraties en het harmonische geheel dat gevormd wordt door de klanken.

Samenvattend:

- *De toon of de hoogte hangt af van het aantal, oftewel de frequentie van de vibraties per seconde, en stelt ons in staat om een scherpe klank te onderscheiden van een diepe klank (hoe meer vibraties, hoe scherper de klank is) en ze worden weergegeven in freq. per sec. of in Hertz.*
- *De intensiteit of sterkte van een klank is afhankelijk van de hoeveelheid geluidsgolven, dat wil zeggen, de energie die gebruikt wordt bij de productie van de klank, en stelt ons in staat om een zachte klank te onderscheiden van een harde klank. De meeteenheid is decibel.*
- *De timbre, kwaliteit of klankkleur van het geluid is afhankelijk van de harmonie van het geheel en stelt ons in staat om verschil te horen tussen twee gelijke tonen.*

4.-Wat is muziek?

Volgens het woordenboek van *de Koninklijke Academie van de Spaanse Taal* is muziek de kunst om geluiden te combineren in een tijdsperiode, op een wijze die vreugde geeft om naar te luisteren en het gehoor beroert. De drie essentiële elementen waaruit muziek bestaat zijn: ritme, melodie en harmonie.

5.- Kwaliteiten in de muziek

1. Ritme:

Ervan uitgaande dat muziek is opgebouwd uit geluiden, is vast te stellen dat het ritme in de muziek bepaald wordt door de plaatsing en de duur van de geluiden in de tijd. Het ritme wordt geboren uit het gegeven dat de menselijke geest altijd overal ordening in probeert te herkennen, of het nu een dans is, waar de bewegingen gereguleerd worden, een gedicht waarbij de woorden in kadans gebracht worden met de juiste accenten, of in de muziek waar klanken in ritme gegroepeerd worden. Het ritme bestond al toen onze voorouders nog in het stenen tijdperk leefden: het ritme bestond eerder dan muziek. De relatie tussen muziek en ritme ontstond, door toevoeging van harmonie en melodie, het ritme is vooraf gegaan aan de melodie en ook aan de harmonie, de vrucht van een logische evolutie. Het ritme is gebaseerd op de duur van de klanken en manifesteert zich als maatgevend. Daarbij moeten we ritme niet verwarren met de maat, daar een ritme één of verschillende maten kent. De maat is een eenheid die door de componist van een muziekstuk wordt vastgesteld zoals het hem past. De maat is ontstaan om te voldoen aan een technische behoefte van de muzikanten om samen te kunnen spelen waarbij het ritme in een absolute regelmaat wordt ondergebracht.

2. Melodie:

Dit is het aspect van de muziek dat de eenheid vormt van verschillende met elkaar samenhangende klanken, dat wil zeggen, dat de melodie het verbindend element is tussen de klanken van verschillende sterkte, toonhoogte en duur die samen muziek vormen.

3. Harmonie:

Harmonie bestaat uit de combinatie van verschillende geluiden gelijktijdig, in akkoorden. Het verschil tussen harmonie en melodie is fundamenteel: bij melodie gaat het om elkaar opvolgende tonen, bij harmonie gaat het om tonen die gelijktijdig klinken. Het moge duidelijk zijn dat de Timbrado een melodie zingt, terwijl de vogels in stamverband een harmonie brengen.

6.- Zang

In voorgaande paragrafen is over zang gesproken. We kunnen eenvoudigweg zeggen dat zang bestaat uit het voortbrengen van een serie in elkaar vloeiende geluiden.

7.- Moduleren

Het algemene concept van modulatie in de muziek kunnen we overnemen, en geeft de definitie van melodieuze variaties die ontstaan tijdens de zang van de toeren met veranderingen van toon of van intensiteit. De modulatie in intensiteit ontstaat als in de zang van een toer het volumen verandert, aanzwelt of afneemt of afwisselend is. De modulatie in toon ontstaat als in de zang van een toer de kadans van de klank wijzigt, wat ons in het gehoor klinkt alsof de klinkers in een toer gewijzigd worden, bijvoorbeeld van een diepe klank (o, oe) naar een hoge klank (a,e,i) of afwisselend van de ene klank naar de ander.

8.- Muzikale aanwijzingen

We kunnen zeggen dat de aanwijzingen in de muziek refereren aan de verschillende niveaus in intensiteit die aan een klank gegeven kunnen worden en die meestal weergegeven wordt in woorden in het Italiaans, zoals van pianissimo naar fortissimo en van expressie zoals bijvoorbeeld crescendo, etc..

9.- De harmonie

Als we een klank horen, moeten we ons er van bewust zijn dat we in werkelijkheid een mix van verschillende klanken horen. De toon die wij horen is de dominante toon, maar op hetzelfde moment, wordt de toon omgeven door andere tonen, veel zachter en nauwelijks te onderscheiden van de dominante toon, omdat ze perfect samengaan in de frekwentie van de geluidsgolven. Deze geluiden worden de harmonie genoemd en geven de schoonheid aan het lied en maken het lied interessant. Naarmate een vogel deze geluiden met zijn syrinx met meer gemak voortbrengt is het een vogel met grotere capaciteiten en op dezelfde wijze kunnen we zeggen dat het menselijke gehoor dat beter in staat is om deze geluiden te horen, gevoeliger is in muzikaal opzicht.

10.- De zang van de kanarie

Samen met de roepjes, alarmsignalen en het krijsen naar elkaar, is de zang van de kanarie een vorm van contact onderhouden met soortgenoten. De functie van de zang heeft een territoriale of sexuele betekenis: territoriaal omdat de kanarie al zingende, net als andere zangvogels, de grenzen van zijn territorium aangeeft en afbakent ten opzichte van zijn geslachtsgenoten, en sexueel, omdat de zang dient om een partner aan te trekken en te veroveren.

Fysiek is de zang een antwoord op een serie stimuli. In het ontstaan van de zang speelt het mannelijke geslachtshormoon testosteron een bepalende rol. De ontwikkeling van de zang is zeer nauw gerelateerd aan de stijging van het testosteron niveau in het bloed van de kanarie. Dit uit zich in de ontwikkeling van die zones in de hersenen die verantwoordelijk zijn voor de zang van de kanarie, speciaal het hogere zang centrum in de hersenen (centro vocal superior), waarvan de omvang toeneemt of afneemt afhankelijk van het testosteron gehalte in het bloed.

De informatie over de zang wordt vanuit het centrale zenuwcentrum verplaatst via het

z.g.n. rostrale - en caudale circuit, vanwaaruit de spieren gestimuleerd worden rond de syrinx, het geluidsorgaan van de vogels.

11.- Hoe werkt het zangapparaat van de kanarie?

De lucht die verzameld is in de luchtzakken en in de longen wordt naar buiten geperst en passeert daarbij de syrinx, die zich bevindt tussen de bronchiën en de luchtpijp, waarbij de membranen van dit orgaan vibreren, enigszins te vergelijken met onze stembanden. In de productie van het geluid speelt de randspier en het samenspel van vijf tot zeven kleine spieren een rol die de opening bij de syrinx kunnen samentrekken en verkleinen, waardoor de frequentie en de toon van het geluid bepaald worden. Het belang van de centrale luchtzak moet daarbij benadrukt worden, die uiteindelijk de benodigde druk op de membranen geeft om het geluid te produceren. De slokdarm dient daarbij als klankbord en maakt het geluid voller.

In de syrinx wordt het basisgeluid geproduceerd, maar om het eindresultaat te begrijpen dat wij beluisteren, moeten we beseffen dat ook de orale capaciteiten een rol spelen, omdat daar de uiteindelijke articulatie van de klank definitief wordt. Sommige onderzoekers onderscheiden twee verschillende vormen van articulatie bij de kanarie: de keelklank (dominant in de onafgebroken of continue toeren) en de spraakklank. Dit zou de rijkdom en complexiteit verklaren van de klinkers die onze kanaries ten gehore brengen.

We hebben kunnen zien dat het zangapparaat van de kanarie in zijn geheel erg complex is en dat al zijn onderdelen een bepalende rol spelen bij het tot stand komen van de zang.

12.- Onomatopée

Dit concept betekent het vormen van een woord om een natuurlijk geluid te imiteren. Bij de zangkanarie gebruiken we dit concept om geluiden van de kanarie te vatten in klinkers en medeklinkers die overeenkomen met onze spraak, om op deze wijze de interpretatie van de toeren te vergemakkelijken. Zo zeggen we bijvoorbeeld, dat de kanarie een "i" brengt in een bepaalde toer, een sterke "R", of dat de toer bestaat uit "clok, klok, klok" .

13.- Lettergrepen

Na de zang onomatopée vertaald te hebben, kunnen we de zang van de kanarie verdelen in klinkers en medeklinkers, en gebruiken we daarbij het grammaticale concept: "geluid of samenhangende geluiden die samen een fonetische klank vormen" Zo kunnen we zeggen dat de kanarie geluiden voortbrengt die bijvoorbeeld de volgende lettergrepen vormen: "ri", "ro", "bli", "lin", "ti", "lo", "long", "clak", "toe", "gloe", "gloe-i", "fioe", etc. (zie noot onder aan de pagina) ¹

14.- Verandering van klinker in tweeklank

Zoals we gedaan hebben bij het concept van de lettergreep, na de zang onomatopée vertaald te hebben in woorden, is ook het volgende concept over uit de grammatica: "het samengaan van twee klinkers in een enkele lettergreep" Zo zeggen we dat de kanarie geluiden voortbrengt, die bijvoorbeeld uit tweeklanken bestaan waardoor de volgende lettergrepen gevormd worden: "oei" in de lettergrepen "toei" en "gloei", "oi", in de lettergreep "toi", "o-oe" in de lettergreep "glo-oe", etc.

---

¹ Noot bij de Nederlandse vertaling: Waar in de Spaanstalige Standaard een 'u' voorkomt is in de Nederlandse vertaling een "oe" weergegeven, in overeenstemming met de wijze waarop een "u" uitgesproken wordt in de Spaanse taal.

15.- Verandering van klinker in drieklank

Net als bij het concept van de lettergreep, na de zang onomatopée vertaald te hebben in woorden, is ook het volgende grammaticale concept overgenomen: "samenstelling van drie klinkers die samen een lettergreep vormen." Zo zeggen we dat een kanarie in zijn zang in lettergrepen drieklanken voortbrengt, bijvoorbeeld: "o oe i" in de lettergreep "blo oe i" en "i a oe" in de lettergreep "p i a oe", etc.

16.- Klanken

Net als bij grammaticale concepten van een taal, waar de woorden bestaan uit verschillende lettergrepen, is het bij de zangkanarie zo dat de klanken uit verschillende lettergrepen bestaan. Daarbij is de gedefinieerde weergave van de zang omschreven in de Standaard.

Net als bij woorden kunnen ze samengesteld zijn uit een enkele - of uit meerdere lettergrepen, wij klassificeren de klanken dan ook in mono-lettergrepen, die bestaan uit een enkele lettergreep en in poli-lettergrepen die bestaan uit meerdere lettergrepen

- Als voorbeeld van mono-lettergrepen noemen we de volgende: "ri", "re", "ro", "roe", "bli", "lin", "clak", "clok", "loe", "fioe", "piaoe", etc.
- Als voorbeelden van poli-lettergrepen hebben we de volgende: "toe-li", "to-li", "ti-long", "pi-yo", "ti-ro-ri", etc.

17.- Toer of variatie

De toer definiëren we als een samenstel van verschillende klanken die worden voortgebracht door de kanarie, die in elkaar overlopen of elkaar opvolgen, en waarin de vooraf bepaalde karakteristieken herkenbaar zijn. Zowel de samenstelling van de lettergrepen als het ritme waarin de toer gebracht wordt is gedefinieerd in de Standaard. In zekere zin kunnen we hierop het grammaticale concept toepassen van een "zin" of refererend aan de muziek, een "passage".

De toeren, die gevormd worden door de klanken, verdelen we in toeren met een gelimiteerde fonetische tekst en toeren met een ongelimiteerde fonetische tekst.

Toeren met een gelimiteerde fonetische tekst zijn die toeren waarin de klinkers en medeklinkers van tevoren gedetermineerd zijn: bijvoorbeeld de medeklinkers "l", en "n" samen met de klinker "i" in de toer genaamd cascabel (linlinlin...) [kleine klok], of de medeklinkers "c", "l" en "k" in de toer castañuela (clakclakclak), [castagnette] etc.

Toeren met ongelimiteerde fonetische tekst zijn die toeren die bestaan uit alle mogelijke klinkers en medeklinkers, zoals bijvoorbeeld de floreos [versieringen] en de floreos lentos [langzame versieringen] en de variaciones conjuntas [samengestelde toeren].

18.- Uitspraak

De kwaliteit van de zang van de kanarie is afhankelijk van hoe we het geluid verstaan, hoe we het kunnen identificeren en vergelijken met de weergave in de Standaard. Als de zang ons toestaat om de klanken duidelijk te vertalen, zeggen we dat de uitspraak goed is, maar is dat niet mogelijk, dan is de uitspraak dus slecht of onduidelijk.

19.- Zang

De zang is het op een bepaald moment door de kanarie voortgebrachte geheel van toeren die in elkaar overvloeien of elkaar opvolgen.

20.- Repertoire

Het repertoire is het gehele lied van een kanarie.

21.- Couplet

Deel van het lied dat bestaat uit meerdere toeren.

22.- Triller

Een triller is een snelle opeenvolging van twee verschillende noten van gelijke duur.

23.- Gemoduleerde toeren

- Stijgende toer: zo noemt men de modulatie in intensiteit die van een zacht naar een vol volumen gaat, of de modulatie in toonhoogte die van een lage toon naar een hoge toon gaat of van een diepe toon naar een minder diepe toon.
- Dalende toer: zo noemt men de modulatie in intensiteit die van een vol volumen naar een zacht volumen gaat, of de modulatie in toonhoogte die van een hoge toon naar een lage toon gaat of van een minder diepe toon naar een diepere toon.
- Golvende toer: zo noemt men een toer waarin een combinatie van beide voorgaande modulaties geproduceerd wordt.
- Vlakke of horizontale toer: zo noemt men een toer die noch een modulatie in intensiteit noch een modulatie in toonhoogte heeft.

24.- Waterklanken

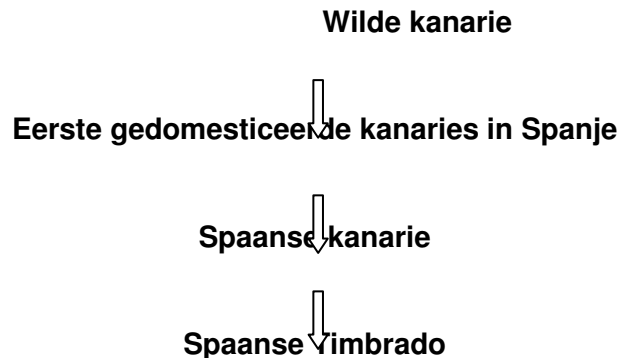
Dit zijn de geluiden van de kanarie die overeenkomen met het geluid van stromend water in een beek, of als het geluid van waterdruppels die van een zekere hoogte vallen. In de onomatopee vertaling die we van deze geluiden maken, zijn in de lettergrepen altijd de volgende medeklinkers aanwezig "GL", of "BL" (in andere talen ook uitgedrukt als "WL"), verbonden met de klinkers "I", "O", "OE", en hun twee- of drieklanken. Deze lettergrepen vormen de basis voor de watertoeren, waarin we afhankelijk van het ritme waarin de toer gebracht wordt, onderscheid maken tussen *agua lenta* [langzaam water] en *agua semiligada* [vloeiend water].

25.- Schurende geluiden

Die geluiden die de kanarie brengt waarbij de medeklinker "R" onevenwichtig overheerst in de melodie en uitkomt boven de klinkers die bij de medeklinker horen. De betreffende toer is te hard en de melodieuze zachtheid ontbreekt. Als de toer door de overheersing van de medeklinker "R" uit balans wordt gebracht, dan is er sprake van dit schuren zoals in de standaard is gedefinieerd.

II – DE ZANGKANARIE SPAANSE TIMBRADO

De afkomst van de Timbrado gaat terug tot het moment dat de eerste wilde kanaries naar Spanje gebracht werden, om precies te zijn naar Castilië, tussen het einde van de XIV-e eeuw en het begin van de XV-e eeuw. Het belangrijkste attractieve aspect van deze wilde kanarie was de zang en daarom is te veronderstellen dat al van het begin af aan de selectie van de kanaries voor de kweek in gevangenschap plaatsvondt gericht op dit aspect. We beschikken over slechts weinig gegevens met betrekking tot die eerste gedomesticeerde kanaries, maar met de tijd, en naar we veronderstellen, met de selectie van de meest complete zangers, werd een soort kanarie gekweekt die alomteweesd werd om zijn lied en die in het algemeen "Spaanse Kanarie" genoemd werd. Bepaalde streken werden genoemd als bakermat van de belangrijkste kweekresultaten, daaronder Andalusië, Asturië en Catalonië. Met name beroemd waren de kanaries uit Catalonië, uit de omgeving van Vich, die indertijd omschreven werden als: "wiens verdienstelijke zang gewaardeerd wordt ver over onze grenzen, omdat ze geen enkele onaangename klank voortbrengen, en die, daarentegen, een grote hoeveelheid variaties, vol afwisseling en modulatie ten gehore brengen in een repertoire dat bestaat uit een contrast van diverse toonhoogten, waarin (...) hele coupletten gehoord worden overeenkomstig met de zang van de nagtegaal, maar gebracht in zachte klanken en breekbare lichte tonen."

De "Spaanse Kanarie" heeft op het punt gestaan te verdwijnen, door een aantal verschillende oorzaken:

1. De komst in Spanje van de eerste gefriseerde rassen kanaries, deze werden geïmporteerd om te kruisen met de "Spaanse Kanarie", om anatonomische aspecten te verkrijgen die voorkomen bij de postuurkanaries (met name een grotere afmeting).
2. De bloeiperiode van de Harzer Roller, die ervoor zorgde dat een groot deel van de nog pure "Spaanse Kanarie" resultaten van kruisingen werden.
3. De Spaanse Burgeroorlog en zijn verwoestende gevolgen.
4. Sommige auteurs vermelden ook het bereikte succes van een groep kwekers met de kanarie met roodfactor.

In de jaren veertig besloot een groep kanariëfhebbers uit Madrid zich ervoor in te zetten om het aloude ras "Spaanse Kanarie" uit de vergetelheid te halen. De overeenstemming die in 1950 ontstond over de eerste Standaard was de vrucht van hun werk. Deze was gebaseerd op de beoordelingssystematiek van de Harzer Roller. In het jaar 1954 stelde de "Asociación de Canaricultores Españoles (ACE)" een nieuwe Standaard vast en doopte het ras met de naam Spaanse Timbrado. De volgende stap was om internationale erkenning voor het ras aan te vragen, dat gebeurde in het jaar 1956, tijdens de vierde wereldkampioenschappen van het C.I.C., die gehouden werden in Barcelona. Het resultaat kon niet teleurstellender zijn: de commissie die het nieuwe ras moest beoordelen weigerde internationale erkenning, zij stelde vast dat het ras niet zuiver was door kruisingen met de Harzer Roller.

Het was in Brussel, in het jaar 1962, tijdens de tiende wereldkampioenschappen van de COM en op voordracht van de ACE, dat de Spaanse Timbrado internationale erkenning verkreeg.

De vooruitgang vanaf toen is groot en talrijk zijn dan ook de Standaards en keurlijsten die daaruit voortkwamen; een duidelijk bewijs van de inbedding en de ontwaakte belangstelling voor de Spaanse Timbrado onder de liefhebbers van de zangkanarie.

DE SPAANSE TIMBRADO

De Standaard is het technische concept van de zang van de Spaanse Timbrado. Daarin staat gedefinieerd wat de basis is waar dit type zang op berust, wat hetgeen is dat de zang onderscheid van andere soorten zangkanaries in het algemeen, en de technische kenmerken specifiek. Zowel de karakteristieke klanken die de toeren en de tonen vormen, als de muzikale karakteristieken van het lied dat uit de genoemde toeren samengesteld wordt staan omschreven. Deze definitie is het referentiepunt bij elk geval van twijfel waarmee een keurmeester bij een keuring de kwaliteit van de zang waardeert, teneinde al de verschillende zangrichtingen te beoordelen die voorkomen binnen het lied van de Timbrado. De toeren die door de Spaanse Timbrado gebracht worden, dienen de volgende fundamentele kenmerken te bezitten:

Het lied moet in het algemeen bestaan uit een breed toonregister, waarbij deze kanarie zich niet dient te specialiseren in een specifiek toonregister, zoals bij andere zangkanaries wel voorkomt. Met betrekking tot het voorgaande, kunnen we nooit een vogel aanmerken als behorende tot de eerste categorie, als het lied overheerst wordt door water-tonen of in het algemeen bestaat uit diepe tonen, omdat zoals gezegd, dit karakteristieken zijn die behoren tot andere zangrassen. De intensiteit waarmee de toeren gebracht worden, moet van een dergelijke waarde zijn dat door de duidelijke uitspraak in de toer de klinkers en de medeklinkers herkend worden, maar zonder scherp te worden, op een wijze waarbij het vrolijke muzikale karakter van dit type zang eruit springt. De klankkleur, het timbre, van de ten gehore gebrachte toeren mag, net als de tonen, een breed spectrum omvatten, maar nooit gelijk zijn aan de andere soorten erkende zangkanaries .

De karakteristieken van de zang die is samengesteld uit de toeren dienen in principe gebaseerd te zijn op:

- Langzame ritmes die de uitspraak het meest duidelijk weergeven, dat wil zeggen, in de zang horen we toeren die in een langzaam of vloeiend ritme gebracht worden, zonder overigens afbreuk te doen aan de toeren die in een snel ritme gebracht moeten worden en ook bijdragen aan de rijkdom en afwisseling van dit type zang, maar het lied mag niet gejaagd zijn.
- Melodieën met veel afwisseling, en daarom opgebouwd uit toeren die in alle mogelijke ritmes worden gebracht, maar waarin de langzame en vloeiende ritmes overheersen, op een manier waarbij de overgangen van het ene naar het andere ritme duidelijk zijn maar niet bruusk. Het bovenstaande in acht genomen, kan een vogel nooit tot de eerste categorie gerekend worden als hij op monotone of voorspelbare wijze de toeren brengt omdat dit ten koste gaat van een afwisselende zang.

Samenvattend: de zang van de Timbrado moet een langzaam ritme hebben, met goede uitspraak, en erg afwisselend zijn. Alhoewel de zang van de Spaanse Timbrado door veel verschillende zangrichtingen gebracht wordt, blijft de zang binnen de raskenmerken, mits: het lied de karakteristieken bezit die benoemd worden in het technische concept van de zang van de Spaanse Timbrado. Dat wil dus zeggen als de toeren geclassificeerd kunnen worden op de keurlijst volgens de Standaard, en mits ze geen zang brengen die bestaat uit toeren of zangkarakteristieken die eigen zijn aan andere erkende zangkanarie rassen.

FENOTYPE

Daar de Spaanse Timbrado geen kleurkanarie en geen postuurkanarie is, staat het de kweker vrij om zich te richten op de fenotipische aspecten die ontstaan in de evolutie van de wilde kanarie. Niet toegestaan is de faktor rood noch de aanwezigheid van frisé in de veren.

III - WAARDERING VAN DE ZANG

1.- Sleutelvragen bij de waardering van de zang

Nadat een kanarie begint te zingen moet de vogel eerst op zang komen. Dat is het moment dat de toeren en variaties gevormd worden op de passende toonhoogte. De eerste stap van de keurmeester, om op correcte wijze de zang te waarderen, is dan de analyse van de zang. Daarbij wordt gelet op de karakteristieken van de klank en van de muzikale aspecten.

We brengen ze in herinnering:

1.1.- Karakteristiek van de klank

1) Toonhoogte: het feit dat de Spaanse Timbrado de zangkanarie is die zijn zang in een hoog toonregister brengt en daarom ook wel de tenor onder de kanaries genoemd wordt (waarbij de Waterslager de bariton is en de Roller de bas), wil niet zeggen dat de zang scherp mag zijn of onaangenaam in het gehoor mag klinken, integendeel! Voor het toonregister van de Timbrado geldt hoe completer hoe beter, want daardoor kan de voortreffelijke muzikale begaafdheid tot zijn recht komen in de de mooiste en meest gecompliceerde modulaties in de zang. In de zang moeten geen brute veranderingen van toon plaatsvinden, die ruimte geven aan geluiden die afbreuk doen aan de melodie van het lied, of omdat ze eruit springen (te hoog) of omdat ze tekort komen (te arme, zwakke toon).

2) Intensiteit: de mate van intensiteit van de zang moet op elk moment passend zijn. De kanarie dient te spelen met de kracht van zijn stem, waardoor hij in staat is om een serie muzikale nuances in het lied te brengen die zo de schoonheid van de zang versterken. Voorkomen moet worden dat een lied of dat toeren gebracht worden met een teveel aan intensiteit (te hard), uitmondend in schelheid, of met een tekort aan intensiteit (te zacht).

3) Timbre of klankkleur: de klankkleur is de karakteristiek die personaliteit aan de klank geeft en die ons in staat stelt om de zanger te herkennen. In de zang van de kanaries komen we in de zang in principe drie verschillende timbres of klankkleuren tegen: metaal, hol en water. In de zangkanarierassen is een specialisatie ontstaan, die een duidelijke relatie heeft met het toonregister eigen aan het ras.

ZANGKANARIE	TOONREGISTER	DOMINANTE KLANKKLEUR
TIMBRADO	HOOG	METAAL
WATERSLAGER	MIDDEN	WATER
HARZER ROLLER	LAAG	HOL

Zoals we zien, is de klankkleur van het lied van de Spaanse Timbrado per definitie helder, metaal, maar ook komen we in zijn lied delen tegen met de klankkleur hol of water. Hoe meer variatie en contrast, hoe attractiever het lied tot uiting komt.

1.2.- Karakteristiek van het lied.

1) Ritme: Het ritme waarin de Spaanse Timbrado zijn lied voordraagt is beter naarmate het langzamer is.

2) Melodie: het geheel aan in elkaar overlopende muzikale klanken, moet rijk en gevarieerd zijn.

3) Harmonie: omdat de harmonie één van de concepten is die terugkomt op de keurlijst, zullen we dit onderwerp later oppakken.

2.- Drie vragen om te beantwoorden

Om de verschillende toeren die de kanarie brengt in zijn lied te analyseren en waarderen moeten we drie vragen beantwoorden:

- 1) WELKE TOER BRENGT DE KANARIE?
- 2) HOE WORDT DE TOER GEBRACHT?
- 3) WAAR IN HET LIED WORDT DE TOER GEBRACHT?

3.- Waardering van de toeren

1) IDENTIFICATIE VAN DE TOER: Antwoord op de eerste vraag.

a) Analyse van de fonetische tekst (medeklinkers en klinkers) om vast te stellen welke van de verschillende toeren van de kanarie het hier betreft. Het helpt ons bij dit onderwerp om de toeren te klassificeren naar de samenstelling van de fonetische tekst (gelimiteerd of ongelimiteerd). De toeren met gelimiteerde tekst herkent men dan op basis van de medeklinkers en klinkers die de toer vormen.

b) Bestudeer het ritme waarin de toer gebracht wordt (continue, afgezet of onderbroken).

Immers, er zijn toeren die zijn opgebouwd uit identieke medeklinkers en klinkers en alleen van elkaar te onderscheiden zijn op basis van de kadans van het ritme.

We onderscheiden:

- Toeren met een continue of ononderbroken ritme: dit zijn die toeren die ons de indruk geven dat ze continue aangehouden worden. Ons gehoor is niet in staat om de afstand te horen tussen de verschillende lettergrepen die de kanarie zingt, door het fenomeen van waarneming van continuïteit (onze hersenen doen ons geloven dat we een geluid continue horen).
- Toeren met een afgezet ritme: bij deze toeren kan ons gehoor al wel de verschillende lettergrepen onderscheiden. We horen elke lettergreep die de toer vormt apart, alhoewel de lettergrepen elkaar heel snel opvolgen.
- Toeren met onderbroken ritme: de afstand is duidelijk hoorbaar tussen de verschillende lettergrepen of woorden van de toer (we herkennen woorden in de verschillende klanken waaruit een toer of variatie is samengesteld, die bestaan uit twee of meer onderling verbonden lettergrepen)

Deze klassificatie mag echter nooit verworden tot een rigide regel, omdat een bepaalde toer ook in verschillende ritmes gebracht kan worden. Als voorbeeld en als uitzondering die de regel bevestigt, kunnen de cloqueos (kloeken) en de floreos (versieringen) zowel in het afgezette ritme als in het onderbroken ritme gebracht worden.

2) ANALYSE VAN DE TOER: het antwoord op de tweede en derde vraag

a) **DUIDELIJKE UITSPRAAK:**

- Onvoldoende: de medeklinkers in de toer zijn haast niet te herkennen.
- Voldoende: de klank van de medeklinkers overheerst die van de klinkers.
- Goed: evenwicht in de uitspraak tussen medeklinkers en klinkers.
- Erg goed: de medeklinkers hoort men duidelijk, maar het geluid van de klinkers overheerst, waardoor de klank zachter en aangener is.

b) **WIJZE WAAROP DE TOER GEBRACHT WORDT:**

- Met betrekking tot de toon: vlak of gemoduleerd (stijgend, dalend of golvend). Een toer is van meer waarde als de toer gemoduleerd is, waarbij de volgorde van meer naar minder waardevol als volgt is: a) golvende modulatie; b) dalende modulatie; en c) stijgende modulatie.
- Met betrekking tot de intensiteit: (muzikale nuances of modulatie in geluidsterkte, volgend op de capaciteiten van de vogel om te spelen met de intensiteit waarmee de toer gebracht wordt; bijvoorbeeld in crescendo, in descendo, forte, fortissimo, piano, pianissimo, etc.)
- Met betrekking tot het ritme: capaciteit van de vogel om het muzikale ritme van de toer te veranderen (bijvoorbeeld: het opvoeren of vertragen van de kadans van de voordracht).

- Fonetische complexiteit van de toer (refererend aan de medeklinkers en klinkers die in de toer voorkomen).
- Duur van de toer: de toer mag niet erg kort maar ook niet erg lang aangehouden worden.

c) **SCHOONHEID:** Muzikaal intrinsiek (de toer op zich) en extrinsiek (de toer in het lied of in de melodie van de kanarie).

4.- Het toekennen van punten

Omdat alle punten die gegeven kunnen worden aan de toeren op de keurlijst deelbaar zijn door drie of een veelheid van drie, zijn de onderstaande details van belang als praktische techniek bij de keuring:

1. Als een toer in verschillende vormen ten gehore gebracht wordt, vindt de waardering plaats op een zo objectief mogelijke wijze, waarbij uitgegaan wordt van de gemiddelde kwaliteit van de toer. Daarbij moeten we voorkomen dat de aanwezigheid van één uitstekende toer beloond wordt tussen toeren van gemiddelde of slechte kwaliteite en andersom moeten we ook voorkomen dat een defecte toer een te grote invloed heeft op het totaal aan toeren van voldoende kwaliteit.
2. Er dienen alleen punten toegekend te worden aan die toeren die, tenminste, van acceptabele of voldoende kwaliteit zijn. De toeren die onvoldoende herkenbaar zijn in het lied, maar geen aanleiding geven tot strafpunten, worden niet meegenomen in de puntentelling, behalve om enkele kleine correcties toe te passen op de keurlijst in de al behaalde punten op dezelfde toer.
3. De puntenschaal van de verschillende toeren zijn in drie niveaus te verdelen.
  - a) De eerste trede wordt gebruikt voor de punten die worden gegeven aan toeren die als voldoende, normaal of acceptabel worden ervaren.
  - b) De tweede trede van de schaal is voor die toeren die als goed worden geklassificeerd.
  - c) De derde trede van de schaal is voorbehouden aan die toeren die als erg goed, excellent of superieur worden geklassificeerd.
4. De duidelijkheid van de uitspraak en de wijze waarop de toer gebracht wordt determinieert op welke trede van de puntenschaal de toer geplaatst wordt.
5. De schoonheid of de muzikaliteit van de toer dient ons om tot een eindscore te komen.

In schema weergegeven, is de toekenning van de punten als volgt:

TOER	ONVOLDOENDE	VOLDOENDE	GOED	ERG GOED
9 punten	GEEN PUNTEN	1 t/m 3 punten	4 t/m 6 punten	7 t/m 9 punten
18 punten	GEEN PUNTEN	1 t/m 6 punten	7 t/m 12 punten	13 t/m 18 punten
27 punten	GEEN PUNTEN	1 t/m 9 punten	10 t/m 18 punten	19 t/m 27 punten

IV - Beoordelingsschema

1. Beschrijving van de toeren

1.1. Timbres.

De Timbres (vg. deurbel) zijn toeren die in een ononderbroken of continue ritme gebracht worden, met een metalen klank en gevormd door de medeklinker "R" en de klinker "I" (vb.: riririririri...).

WAARDERING: Maximaal 9 Punten.

TOER	RITME	KLANK	TEKST FONETISCH	MEDEKLINKER EN KLINKER	VOORBEELD	PUNTEN
TIMBRE	CONTINUE	METÁAL	GELIMITEERD	R I	Riririririri	Max. 9

1.2. Variaciones Rodadas.

De Variaciones Rodadas (Rollende variaties) zijn toeren met een ononderbroken of continue ritme, de klankkleur is hol en de fonetische tekst is gelimiteerd, samengesteld uit de medeklinker "R" en de klinkers "E", "O" of "OE" (vb.: rorororo...; roeroeroeroeroeroe....). In deze toer is de kadans waarin de lettergrepen voorgedragen wordt sneller dan bij de Timbres, waardoor het continue karakter en de rollende klank van een grotere perfectie is. In het lied van de Timbrado dient de aanwezigheid van deze toer en de duur ervan met mate te zijn. Indien deze toer in zijn holle rollende vorm te overheersend aanwezig zou zijn, geeft dit aanleiding tot diskwalificatie, zoals verderop in de standaard wordt toegelicht.

WAARDERING: Maximaal 18 Punten.

TOER	RITME	KLANK	FONETISCHE TEKST	MEDEKLINKER EN KLINKER	VOORBEELD	PUNTEN
VARIACIONES RODADAS	CONTINUE	HOL	GELIMITEERD	R E,O,OE	Rorororo Roeroeroeroe	Max.18

1.3. Timbre de Agua

De Timbre de Agua (bel met water) is een toer in het afgezette ritme, met de klankkleur water en een gelimiteerde fonetische tekst, gevormd door de medeklinkers "B" of "G", samen met de medeklinker "L" en de medeklinker "W" en de klinker "I" (vb.: blibliibli...). Afgezien van het afgezette ritme, ontstaat de passende kadans wanneer we in staat zijn om duidelijk de typerende klinkers en medeklinkers te herkennen. Als dat niet het geval is dan verliest de toer zijn typische waterklank. De waterklank geeft het eigen karakter aan deze toer en rechtvaardigt de definitie als een speciaal soort timbre.

WAARDERING: Maximaal 9 Punten.

TOER	RITME	KLANK	FONETISCHE TEKST	MEDEKLINKER EN KLINKER	VOORBEELD	PUNTEN
TIMBRE DE AGUA	AFGEZET	WATER	GELIMITEERD	B, G, L,W I	Bliblibli... Gligligligli..	Max. 9

1.4. Cascabel.

De Cascabel (klein klokje) is een toer in het afgezette ritme, de klankkleur is metaal en de fonetische tekst is gelimiteerd. De medeklinkers zijn "L" en "N" en de klinker is de "I" (bijv.: linlinlin...). Net als bij de Timbre de agua, handelt het hier ook om een timbre met een speciaal karakter, die in het geval van de Cascabel duidt op de metalen klank die ons aan een klein klokje doet denken. Het speciale geluid van het klokje ontstaat door de medeklinker "N" aan het eind.

WAARDERING: Maximaal 9 punten.

TOER	RITME	KLANK	FONETISCHE TEKST	MEDEKLINKER EN KLINKER	VOORBEELD	PUNTEN
CASCABEL	AFGEZET	METÁAL	GELIMITEERD	L, N I	Linlinlin	Max. 9

1.5. Floreos.

De Floreos (versieringen) zijn toeren met een afgezet ritme, met een timbre of klankkleur die in principe metaal of hol klinkt en met een ongelimiteerde fonetische tekst; dat wil dus zeggen dat in de Floreos alle medeklinkers en klinkers kunnen voorkomen. Het concept van de Floreos is in zekere zin gebaseerd op dat wat er overblijft; immers we kunnen hier alle variaties onderbrengen die na systematische analyse volgens de Standaard niet onder te brengen zijn in de overige omschrijvingen van toeren. In het verleden was het daarom, dat deze toer een soort vergaarbak werd, waarin alle toeren pasten die elders in de keurlijst niet ondergebracht konden worden, doordat de vroegere Standaards beperkter waren. Maar nu kunnen we rustig stellen, en zonder te overdrijven, dat het spectrum aan Floreos dat de Spaanse Timbrado kan voordragen oneindig is.

WAARDERING : Maximaal 27 Punten.

TOER	RITME	KLANK	FONETISCHE TEKST	MEDEKLINKER EN KLINKERS	VOORBEELD	PUNTEN
FLOREOS	AFGEZET	METAAL of HOL	ONGELIMITEERD	ALLEN	Loe loe loe... Ti ti ti ... Toei toei toei...	Max. 27

1.6. Floreos Lentos.

Voor de Floreos Lentos (langzame versieringen) kunnen we hetzelfde concept toepassen als bij de voorgaande toer. In principe is het enige verschil tussen deze twee toeren het ritme. Bij de Floreos Lentos moet het ritme onderbroken zijn. De Floreos Lentos vormen het mooiste en meest muzikale deel van het lied van de Timbrado, waarbij we zelfs kunnen zeggen dat deze toer de koning is onder de toeren.

WAARDERING: Maximaal 27 Punten.

TOER	RITME	KLANK	FONETISCHE TEKST	MEDEKLINKER EN KLINKER	VOORBEELD	PUNTEN
FLOREOS LENTOS	ONDERBROKEN	METAAL of HOL	ONGELIMITEERD	ALLEN	Toeii toeii toeii Toeio toeio Florioflor Taa taa taa Dooilidooili Coe-eli coe-eli	Max. 27

1.7. Campana.

De Campana (Luid-klok) is een toer met een onderbroken ritme, de klank is metaal (het geluid van een klok) en de fonetische tekst is in zekere zin gelimiteerd, omdat de toer moet eindigen op "N", "NK" of "NG". De medeklinker "N" op het eind, bekrachtigt het geluid van een klok in deze toer. De voorkeur heeft de uitgang op "NK", in plaats van "NG". De Campana is door zijn speciale karakteristieke klank, één van de toeren die het risico loopt om teveel als keelklank of neusklank gebracht te worden. Dit wordt dan veroorzaakt door een te sterke aanwezigheid van de medeklinker "G".

WAARDERING: Maximaal 9 punten.

TOER	RITME	KLANK	FONETISCHE TEKST	MEDEKLINKER EN KLINKER	VOORBEELD	PUNTEN
CAMPANA	ONDERBROKEN	METAAL	GELIMITEERD	deze toer is enkel gelimiteerd omdat de klank van de klok een uitgang vereist op N, NK of NG	Tan tan tan Tlan tlan Tlonk tlonk Tonk tonk Tang tang	Max. 9

1.8. Cloqueos.

De Cloqueos (Kloeken) zijn toeren die zowel in het onderbroken of in het afgezette ritme gebracht kunnen worden, daarbij is de langzame vorm in het onderbroken ritme de meest gewaardeerde vorm. Dan vertoont de toer overeenkomsten met het karakteristieke geluid van een hen, waar de naam "kloeken" aan ontleend is. De klankkleur is hol en de fonetische tekst is gelimiteerd door de medeklinkers "C", "L" en "K" en de klinkers "O" en "OE" (bijvoorbeeld: clo clo clo; klok klok klok..).

WAARDERING: Maximaal 18 punten.

TOER	RITME	KLANK	FONETISCHE TEKST	MEDEKLINKER en KLINKER	VOORBEELD	PUNTEN
CLOQUEOS	AFGEZET	HOL	GELIMITEERD	C, L, K. O, OE	Clo clo clo Clok klok.. Cloe cloe.. Cloek cloek	Max. 18
	ONDERBROKEN					

1.9. Castañuela.

De Castañuelas (Castagnette) is een afgezette toer, de klankkleur is hol en de fonetische tekst is gelimiteerd, samengesteld uit de medeklinkers "C", "L", en "K", (nooit een "CH"), en de medeklinker "A" (voorbeeld.: clakclakclak...). De structuur van deze toer komt dus overeen met de Cloqueos, waarbij de Castañuela duidelijk afgezet is en in een kadans gebracht wordt die in het algemeen sneller is dan bij de cloqueos. In de fonetische tekst horen we de klinker "A" in plaats van de "O" of de "OE". Net als bij andere toeren, waarbij de naam ontleend is aan de overeenkomst met een geluid van een instrument, moet het geluid van de Castañuela ons doen denken aan het typische en traditionele instrument dat zoveel gebruikt wordt in de Spaanse folklore.

WAARDERING: Maximaal 9 punten.

TOER	RITME	KLANK	FONETISCHE TEKST	MEDEKLINKER EN KLINKER	VOORBEELD	PUNTEN
CASTAÑUELA	AFGEZET	HOL	GELIMITEERD	C, L, K, A	Claclacla... Clakclak	Max. 9

1.10 Variaciones Conjuntas.

De Variaciones Conjuntas (samenklinkende variaties) bestaan uit het gelijktijdig horen van twee of meer van de toeren die gedefinieerd zijn als behorende tot het repertoire van de Spaanse Timbrado. De Variaciones Conjuntas kunnen punten behalen uit elke toer die deel uitmaakt van de variatie, waarbij het aan het juiste oordeel van de keurmeester wordt overgelaten om een bepaalde toer niet over te waarden bij de beoordeling van de individuele toer.

WAARDERING: Maximaal 27 Punten.

1.11 Agua Lenta.

Agua Lenta (langzaam water) is een toer met een onderbroken ritme, de klankkleur is water en de fonetische tekst is gelimiteerd door het gebruik van de medeklinkers "B", "G", "L" en "W", ook mogelijk is de "D" als besluit, en de klinkers "A", "I", "O" y "OE". Het beste voorbeeld is een druppende kraan boven een half gevulde emmer water. Bij alle toeren is het belangrijk dat de toer een goede uitspraak heeft, maar dit gaat des te meer op bij de watertoeren. Als deze niet helder en zuiver klinken, dan ontstaat een wazig geluid dat zorgt voor een verlies aan schoonheid en muzikaliteit van het lied.

WAARDERING: Maximaal 18 punten.

TOER	RITME	KLANK	FONETISCHE TEKST	MEDEKLINER EN KLINER	VOORBEELD	PUNTEN
AGUA LENTA	ONDERBROKEN	WATER	GELIMITEERD	B, G, L, W, mogelijk D op het eind A, I, O en OE	Blob blob Blooe blooe Bloeie bloeie Gloeb gloeb	Max. 18

1.12 Agua Semiligada.

Agua semiligada (stromend water) is een afgezette toer, de klankkleur is water en de fonetische tekst is gelimiteerd tot de aanwezigheid van de medeklinkers "B", "G", "L" en "W", ook mogelijk is de "D" als besluit, en de klinkers "A", "O" en "OE". Het enige verschil met de Agua Lenta is het ritme waarin de toer gebracht wordt en dat de klinker "I" niet voor mag komen. Immers, met het afgezette karakter van de toer zouden we dan bij een Timbre de Agua uitkomen.

WAARDERING: Maximaal 9 punten.

TOER	RITME	KLANK	TEKST FONETISCH	MEDEKLINER EN KLINER	VOORBEELD	PUNTEN
AGUA SEMILIGADA	AFGEZET	WATER	GELIMITEERD	B, G, L, W, mogelijk een D aan het eind A, O en OE	Blablابلابلا.. Blobalblo.. Blublublubu	Max. 9

2.- FOUTIEVE TOEREN

2.1.- Schurende klank

Schurende of schrapende geluiden vormen een fout, die in het algemeen het meest voorkomt bij de ononderbroken toeren en in een bepaalde Floreos, als gevolg van een overheersende medeklinker "R" die veel sterker is dan de klinker, waardoor een geluid ontstaat dat ons onaangenaam in het gehoor klinkt. Zoals bij alle foutieve toeren, worden deze bestraft naarmate de ernst van het defect, en afhankelijk van de wijze waarop het overige lied door de foutieve toer wordt aangetast.

Negatieve punten: maximaal 3.

2.2.- Scherpe klank

De scherpe klanken vormen een fout die voortkomt uit een te plotselinge of te brute verhoging van de toon, oftewel van de intensiteit van de klank van de toer. Daardoor ontstaat dan een geluid dat zo hoog is, dat het de melodie van het lied verstoort.

Negatieve punten: maximaal 3.

2.3.- Neusklank.

De neusklank is een fout die ontstaat doordat geluiden geproduceerd worden die overeenkomen met een persoon die problemen heeft met ademen en daarom door zijn neus praat. De oorzaak is gelegen in de slechte uitspraak van de klinkers die in de toer voorkomen of in een te overheersende aanwezigheid van medeklinkers (zoals bijvoorbeeld de "G") die, door zijn klank, de aanleg heeft om deze fout te veroorzaken. Ook kan de oorzaak erin gelegen zijn dat de vogel problemen heeft met zijn luchtwegen.

Negatieve punten: maximaal 3.

LET OP: Geen enkel exemplaar dat strafpunten toegekend krijgt, zou een totale score van 90 punten mogen bereiken.

3.- OVERIGE CONCEPTEN

3.1.- Indruk

Bij de toepassing van dit onderdeel blijft het uitgangspunt de systematiek op basis waarvan de punten zijn toegekend. De indruk is gebaseerd op het geheel van de behaalde punten op de keurlijst, waarbij de indruk alleen toegevoegd wordt aan die exemplaren die zonder strafpunten gebleven zijn.

De normen om de punten voor de indruk toe te kennen zijn als volgt:

1. Men kent 1 punt toe aan de vogels die een totaalscore behaald hebben van 72 tot en met 80 punten, en vrij zijn van strafpunten. Mocht de vogel wel strafpunten hebben, dan vervalt het punt voor de indruk.
2. Men kent 2 punten toe aan de vogels die een totaalscore behaald hebben van 81 tot en met 89 punten, en vrij zijn van strafpunten. Mocht de vogel wel strafpunten hebben, dan vervallen de punten voor de indruk. (Bijvoorbeeld: indruk 2 punten en 3 strafpunten, in dit geval vervallen alle punten voor indruk.).
3. Men kent 3 punten toe aan de vogels die een totaalscore behaald hebben van 90 of meer en die vrij zijn van strafpunten. Mocht de vogel wel strafpunten hebben, dan worden die op de punten voor indruk in mindering gebracht tot het totale verlies van de punten voor indruk (bijvoorbeeld: indruk 3 punten en 2 strafpunten, dan blijft over voor de indruk 1 punt).
4. Bij minder dan 70 punten beschouwt men het lied van de Spaanse Timbrado als ONVOLDOENDE.

3.2.- Harmonie.

Onder harmonie verstaan we de wijze waarop de verschillende klanken gecombineerd worden in samenhang. Het gaat hier om de waardering voor het niveau van samenloop tussen de zang van vier kanaries die samen een stam vormen. Let er daarbij op dat op een zeker moment alle vier de vogels tegelijk zingen en dat hun lied daarbij een eenheid moet vormen, in muzikaal opzicht een harmonisch geheel.

Afhankelijk van het niveau dat bereikt wordt met de harmonie in de zang van de stam vogels, worden 1 tot 4 punten toegekend.

Deze punten hebben geen directe relatie met de individuele kwaliteit van de vogels die deel uitmaken van de stam, immers, bij wijze van voorbeeld, kan het gebeuren dat vier kanaries individueel van gemiddelde kwaliteit zijn maar wel het maximum van vier punten in harmonie behalen. Wat hier gewaardeerd wordt is de samenloop van het lied dat door de vier kanaries wordt voorgedragen.

4.-REDENEN VOOR DISKWALIFICATIE

4.1. Motieven om te diskwalificeren, ontleend aan art. 16 F) van het Reglement van de C.N.J./F.O.C.D.E.

- a) Exemplaren zonder ring (oftewel afwijkend van de reglementair toegestane ringen)
- b) Een ring met een afwijkende diameter die verwijderd kan worden zonder het dier te verwonden.
- c) De presentatie vindt plaats op een wijze waardoor de kweker te identificeren is.
- d) Het dragen van meer dan een ring.

4.2. Motieven om te diskwalificeren op basis van de Standaard.

Naast de algemene aanleidingen tot diskwalificatie die voortvloeien uit het reglement van de CNJ/F.O.C.D.E., art. 16. f), is op basis van de Standaard reden tot diskwalificatie elke karakteristiek in het fenotype van de vogel, die de keurmeester doet vermoeden dat de vogel het resultaat van een kruising is met een ander ras of soort kanarie.

Indicaties dat er kruising met een ander ras heeft plaatsgevonden zijn: .

- Het fenotype laat veren zien die gekruld zijn, waardoor het vermoeden van een kruising met postuurkanarie ontstaat.
- Bezit van de roodfactor.
- De aanwezigheid, in de wijze van voordracht of in de samenstelling van het lied, van een overdaad aan karakteristieken die eigen zijn aan één van de andere zangkanarierassen.
- Overige onrechtmatigheden die vastgesteld worden door de Technische Commissie.

5.- REGELS BIJ GELIJKE SCORE.

5.1 Gelijke score bij de enkelingen

1. Ga uit van het totaal aan strafpunten.
2. Ga uit van het totaal aan punten behaald op de toeren van 9 punten (27)
3. Ga uit van het totaal aan punten behaald op de toeren van 6 punten (18)
4. Ga uit van de observaties of aantekeningen van de keurmeester.
5. Als een gelijke score blijft bestaan, naar het oordeel van de keurmeester.

5.2 Gelijke score bij de stammen

1. Ga uit van het totaal aan strafpunten.
2. Ga uit van de punten behaald op harmonie.
3. Ga uit van het totaal aan punten behaald op de toeren van 9 punten (27)
4. Ga uit van het totaal aan punten behaald op de toeren van 6 punten (18)
5. Ga uit van de observaties of aantekeningen van de keurmeester.
6. Als een gelijke score blijft bestaan, naar het oordeel van de keurmeester.

6.- CLASSIFICATIE IN CATEGORIEËN

De maximale score die een Spaanse Timbrado kan behalen is vastgesteld op 100 punten, verdeeld in de volgende categorieën:

CATEGORIEËN	
1 ^a	Van 90 tot 100 punten
2 ^a	Van 82 tot 89 punten
3 ^a	Van 70 tot 81 punten
ONVOLDOENDE	Tot en met 69 punten

Bij minder dan 70 punten dient men op de keurlijst de kwalificatie ONVOLDOENDE aan te geven, in de ruimte voor opmerkingen. Het wordt aan de criteria van de keurmeester overgelaten of hij in staat is om de waardering en punten voor de verschillende toeren op de keurlijst aan te geven, ofwel dat hij het woord onvoldoende schrijft in de vakjes van de keurlijst.

V- ALGEMENE NORMEN TEN BEHOEVE VAN DE KEURING.

1.- Voor de keuring.

Voordat met de keuring begonnen wordt, zijn er een aantal aspecten waar men zich bewust van moet zijn, want daarvan kan afhangen of de wedstrijd een normaal verloop heeft, of uitmondt in een compleet fiasco. Op de eerste plaats, is het nodig om het aantal ingeschreven vogels vast te stellen, om vandaaruit na te kunnen gaan of de verdeling van het werk over de keurdag(en) wel realistisch is. Daarbij moeten we ervan uitgaan dat honderd vogels per dag het maximale aantal is dat op één dag gekeurd kan worden. Als het meer vogels betreft, moet met de organisatie van de wedstrijd overlegd worden dat het nodig is om meer keurmeesters aan te trekken, of om een inschrijflimiet vast te stellen in het geval dat men niet de ruimte heeft om genoeg afstand te realiseren tussen de keurruimtes. De ervaring heeft ons geleerd dat indien er meer exemplaren zijn dan het genoemde aantal vogels, dit ten koste gaat van de kwaliteit van de keuring. Er is dan te weinig tijd om de vogels te keuren en er moeten teveel uren achter elkaar naar de vogels geluisterd worden, waardoor het niet mogelijk is om de aandacht aan de vogels te besteden die nodig is. Als het aantal ingeschreven vogels is gecontroleerd, moeten we de keurruimte inspecteren, om er zeker van te zijn dat deze aan een aantal minimale eisen voldoet, om de wedstrijd te laten slagen.

Eisen aan de ruimte kunnen zijn:

- De temperatuur: men moet ervoor zorgen dat de temperatuur in de ruimte waar gekeurd gaat worden ongeveer 20 graden is en altijd iets warmer dan de ruimte waar de kanaries op de keuring wachten.
- De verlichting: de verlichting moet kunstmatig zijn en een constant licht geven.
- De geluidskwaliteit: men moet het gebruik van ruimten voorkomen waar resonanties kunnen optreden die de kwaliteit beïnvloeden van de zang tijdens de keuring, en daardoor, op de eindwaardering. Daarom voorkomt men zoveel mogelijk een keuring in een grote lege ruimte, waar het geluid weerkaatst wordt door de muren of waar echo's kunnen ontstaan of waar het gevoel ontstaat dat de zang in de ruimte verloren gaat. Vergelijkbare redenen kan men aandragen bij te kleine ruimtes, waar de nabijheid van de muren, indien niet van geluidsabsorberend materiaal, de klanken weerkaatsen en vervormen waardoor we de vogels niet goed kunnen afluisteren. Een goede manier, om veel van dit soort ongewenste effecten te voorkomen, bestaat eruit om achter de kanaries, of beter nog op de zijmuren, karton of hout aan te brengen die de zang van de kanarie voldoende absorberen om echo's, resonanties en weerkaatsingen te voorkomen in de ruimte waar gekeurd gaat worden. De keurcabines, die bij de meeste verenigingen in Spanje gebruikt worden, voorkomen de meeste problemen die hierboven beschreven zijn op het gebied van akoestiek. Het is ook onze taak om na te gaan of de keurcabine voldoet aan de gebruikseisen. Speciaal of de ruit in het venster, als die aanwezig is, geen enkel beeld reflecteert, noch van de vogels, noch van de vogelliefhebbers die de keuring mogen bijwonen. Ook is het aan te raden om de wijze van verlichting in de cabine te controleren, om reflecties of te verblindend licht te voorkomen waar de vogels last van zouden kunnen hebben in de cabine.
- Ligging: in de ruimtes waar gekeurd gaat worden, moeten alle omstandigheden voorkomen worden die stress of nervositeit bij de vogels kunnen veroorzaken. Voorbeelden van deze omstandigheden zijn de aanwezigheid van ramen waardoor bewegende mensen of dieren buiten de ruimte te zien zijn, storende geluiden die veroorzaakt worden door machines, het voeren van gesprekken in de ruimte waar gekeurd wordt, etcetera. Al die omstandigheden die ongunstig zijn en een goede keuring in de weg staan moeten direct gemeld en verholpen worden, waarbij de keuring stilgelegd wordt tot de normale situatie weer is teruggekeerd.

2.- Tijdens de keuring

Bij de open keuringen is het toegestaan dat de deelnemende vogelliefhebbers in de ruimte aanwezig zijn waar de keuring plaatsvindt. Op deze manier kunnen ze zelf waarnemen hoe hun vogels zingen en dat vaststellen samen met de overige deelnemers. Het valt onder de verantwoordelijkheid van de keurmeester om er zorg voor te dragen dat de aanwezigen zich elk moment correct gedragen, stilte en ingetogenheid in acht nemen en zich onthouden van ieder commentaar, geen indicaties geven wie de eigenaar is van de vogels die op tafel staan en geen opmerkingen maken over schoonheid of povere kwaliteit van de kanaries die beoordeeld worden. Ook is niet toegestaan het maken van onverwachte bewegingen of het binnenkomen of verlaten van de ruimte tijdens de keuring. Als een van de genoemde situaties zich voordoet, dient direct de organisatie geïnformeerd te worden, die dan passende maatregelen dient te nemen die verder het goede verloop van de keuring kunnen garanderen. Mochten de omstandigheden niet verbeteren, dan kan de keurmeester besluiten dat de storende elementen de ruimte moeten verlaten.

In het geval dat zieke exemplaren ter keuring gebracht worden, dient de keurmeester de organisatie te informeren opdat zij de vogel terugtrekken uit de wedstrijden en de adequate maatregelen kunnen nemen. Als de vogels, op het eerste gezicht gezond, problemen met hun stem hebben en daardoor geen of nauwelijks geluid uitbrengen, moet de keurmeester dit vermelden op de keurlijst. Als de stem in die mate is aangetast dat het nog wel mogelijk is om de zang te beoordelen dan wordt de vogel wel gekeurd, maar wordt er op de keurlijst een opmerking geplaatst. Afhankelijk van de ernst wordt dan vermeld: "vogel is schor" of "vogel is hees".

Het is aan te bevelen om niet overhaast te werk te gaan bij het toekennen van punten aan de toeren, geef de vogel de tijd om op zang te komen en rustig gezeten op zijn stok zijn lied te ontvouwen. Ondertussen kunnen we al aandachtig luisteren naar de wijze waarop de kanarie zingt voor de latere waardering en punten toekenning, die altijd pas plaatsvindt als de vogels hebben laten horen wat ze in huis hebben en wat ze waard zijn.

De kanaries worden op de keuring gepresenteerd in stammen, een groep van vier vogels, of als enkeling, een groep van maximaal drie vogels die eigendom zijn van één en dezelfde kweker. Het is niet correct om bij de enkelingen vier vogels tegelijkertijd te keuren, om de moeilijkheid die daar mee gepaard gaat; het wordt dan moeilijk om de verschillende geluidskwaliteiten of de klinkers van de vier vogels te onderscheiden, als ze onvermoeibaar hun lied ten gehore brengen.

De vastgestelde tijd voor de keuring is per groep tussen de vijftien en twintig minuten, afhankelijk van het aantal ingeschreven vogels. De keurperiode is gelijk voor alle vogels die tijdens een wedstrijd gekeurd worden. Alvorens met de keuring te beginnen, wordt de tijd bekend gemaakt die is vastgesteld voor de keuring van alle groepen.

Het is erg belangrijk dat bij het invullen van de keurlijst geen doorhalingen of vlekken worden gemaakt op de door de kanarie behaalde punten en dat alle punten goed leesbaar en duidelijk zijn. Het is helemaal verboden om tekens of aanduidingen te maken waaruit veranderingen in de waarde van de punten af te leiden zijn. Tijdens het invullen van de keurlijst gaat men uit van de normen die zijn vastgelegd in de huidige Standaard, in het bijzonder bij de waardering van de toeren en bij het toekennen van punten voor indruk.

3. - Eindresultaat en overige aandachtspunten.

Eenmaal klaar met de keuring van de wedstrijd waarvoor we aangezocht zijn, dan gaan we verder met de vaststelling van de prijzen die door de organiserende vereniging toegekend zijn op basis van wat zij aangeven. We letten daarbij op het vastgestelde aantal prijzen en het minimale aantal punten die daarvoor vereist worden.

Een andere taak van de keurmeester is om een beslissing te nemen bij gelijk aantal punten, bij alle exemplaren die voor een prijs in aanmerking komen, waarbij we zonder enig voorbehoud de regels volgen die in de Standaard zijn vastgelegd.

Het zou zeer wenselijk zijn als de verenigingen en de organiserende Wedstrijdcomite's voorafgaand aan de keuring informatiebijeenkomsten of lezingen zouden beleggen ten behoeve van de vogelliefhebbers, zodat de keurmeester zijn keur criteria uiteen kan zetten, de wijze van puntentoekenning kan toelichten en in zou kunnen gaan op de vragen, onduidelijkheden, problemen en vorderingen die voorkomen bij de kweek van onze kanarie.

Als we dan klaar zijn met de vogels die gelijk geeindigd waren, moeten we alleen nog aan de verplichtingen voldoen zoals vastgelegd zijn in het reglement van het Nationale College van Keurmeesters, dat we uiteraard perfect moeten kennen omdat daarin ook de rechten en de plichten van de collegeleden omschreven staan, met vele andere aandachtspunten die we steeds in gedachte moeten hebben als we optreden als keurmeester.

Zo onthoudt een keurmeester zich om ethische redenen ervan om voor, tijdens of na de keuring in vogels te handelen, omdat dit verkeerd geïnterpreteerd kan worden. Evenmin zal een keurmeester ironisch commentaar geven of zich laatdunkend uitlaten over de kwaliteit van de kanaries die gekeurd worden. Daarnaast moeten we niet toestaan dat de bij de keuring betrokken aspirant-keurmeesters ook vogels inzenden bij de wedstrijd, iets wat duidelijk moet zijn voor aanvang van de wedstrijd. De keurmeester zal op vriendelijke wijze de vragen van de vogelliefhebbers beantwoorden, de uitleg geven naar eer en geweten, maar steeds zal de keurmeester voorkomen dat er opschudding of te hoog oplopende discussie ontstaat. En nooit, in geen enkel geval, zal de keurmeester bij zijn optreden tevens de rol van voordrager van de te keuren vogels op zich nemen.